LESSON 2:

MIRIAM

MATERIALS NEEDED FOR THE MIRIAM CLASS:

INCLUDED IN THIS KIT:

- 1. Five different study pages with questions, one for each group.
- 2. summary lecture page
- 3. notes on the Miriam class

NOT INCLUDED:

- 1. costumes for presenting the skits
- 2. arts and crafts materials for making props and/or costumes, such as:
 - i. stickers for Miriam's leprosy
 - ii. markers for coloring
 - iii. construction paper in various colors for crowns, etc.
 - iv. scissors
 - v. tape
 - vi. glue
- 3. candles
- 4. additional props or decorations, such as:
 - i. tambourines
 - ii. sheets for water
 - iii. baby doll for infant Moses
 - iv. basket
- 5. pens, pencils

NOTES ON THE MIRIAM CLASS

A recommended way to begin this class is to have the girls sit on the floor in a circle, with the lights dimmed/off, and candles the only source of light. Music can be playing softly in the background, a good choice is the soundtrack from Prince of Egypt. A story is told, in first person, about how difficult and dark life is for Bnei Yisrael enslaved in Egypt—the killing of the sons, the futile labor, etc. Everyone has lost hope. And then, one little girl comes with a spark of light, with a source of hope, and this one spark is what saves an entire nation.

After this presentation, the girls get up, the lights are turned back on, and the mother/daughter study portion of the program begins. There are five different source sheets for this session, each illustrating a different part/aspect of Miriam's life and character. The girls and their mothers should be divided into five groups, with several pairs in each. Each group recieves its own source page and then plans a skit about what they have learned.

The lesson should emphasize Miriam's faith, the faith which always led her to look to the future and worry about the future of the nation.

At the end of the study session, the instructor hands out the final page that combines all five sections, and discusses all the sources with everyone. This concluding lecture works best when it is broken up by the skits for each section.

For the skits, there are different options for using the props:

- 1. Decorate the room with the various props and costumes, and the girls choose what they want.
- 2. A "packet" of props can be given to each group and the group must utilize what they have been given.
- 3. Poster boards and markers can also be put out so that the girls can make their own props.
- *** The mothers are encouraged to take an active role in these skits—the "dressing up" is not only meant for the daughters!

Due to the excitement and the enthusiasm of the girls in preparing the skits, it is easy to lose track of the time and to let the girls have as many

MATAN IM

<u>Miriam</u>

rehearsals as they want or "just five more minutes", etc. It is crucial that everything is kept moving. Give each group ample warning of when they have to be ready. Make sure that each group gets equal time, and that no one group monopolizes all the props or the time.

Group A

(1) שמות פרק ב

(א) וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַח אֶת בַּת לֵוִי: (ב) וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶּד בֵּן וַתַּרֶא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּץְפְּנֵהוּ שְׁלשָׁה יְרָחִים: (ג) וְלֹא יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַח לוֹ תַּבַת גּמֶא וַתִּחְמְרָה בַחֵמְר וּבַוָּפֶת וַתְּשֶׁם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וַתְּשֶׁם בַּפּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר:

(ד) וַתַּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵּרְחֹק לְדֵעָה מֵה יֵּעָשֶׂה לוֹ: (ה) וַתֵּרֶד בַּת פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל הַיְאֹר וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל יַד הַיְאֹר וַתִּרָא אֶת הַתֵּבָה בְּתוֹדְ הַפּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אָמֶתְה וַתִּקְּחָה;

(ו) וַתִּפְתַח וַתִּרְאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵד וְקָרֵאתִי לְדְּ אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְּרִים זֶה: (ז) וַתֹּאמֶר אֲחָתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְכָּרֵאתִי לְדְּ אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הַעִּבְרִים זֶה: (ז) וַתֹּאמֶר אֲחִתוֹ אֵל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְבְּרֵברים זֶה: (ז) וַתִּאמֶר אֲחִתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְבִּתְּיִבְירִים זֶה:

Shmot Chapter 2

1. And there went a man of the house of Levi, and took for his wife a daughter of Levi. 2. And the woman conceived, and bore a son; and when she saw that he was a handsome child, she hid him three months. 3. And when she could not longer hide him, she took for him an ark made of reeds, and daubed it with slime and with pitch, and put the child in it; and she laid it in the rushes by the river's brink. 4. And his sister stood far away, to see what would be done to him. 5. And the daughter of Pharaoh came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the river's side; and when she saw the ark among the reeds, she sent her maid to fetch it. 6. And when she had opened it, she saw the child; and, behold, the baby wept. And she had compassion on him, and said, This is one of the Hebrews' children. 7. Then said his sister to Pharaoh's daughter, Shall I go and call for you a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for you?

What can you learn about Miriam's personality from this passage?

Group A

(2) תלמוד בבלי מסכת סומה דף יב עמוד ב דף יג עמוד א

אמר רב נחמן אמר רב: מלמד, שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל; וכיון שנולד משה, נתמלא כל הבית כולה אור, עמד אביה ונשקה על ראשה, אמר לה: בתי, נתקיימה נבואתיך! וכיון שהמילוהו ליאור, עמד אביה ומפחה על ראשה, אמר לה: בתי, היכן נבואתיך! והיינו דכתיב: (שמות ב) ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו, לידע מה יהא בסוף נבואתה.

Talmud - Tractate Sotah 12b-13a

R. Nahman said in the name of Rav: It teaches that she prophesied while she yet was the sister of Aaron only [i.e. before Mose's birth], and said: 'My mother will bear a son who will be the saviour of Israel'. When Moses was born, the whole house was filled with light; and her father arose and kissed her upon her head, saying 'My daughter, thy prophecy has been fulfilled'; but when they cast him into the river, her father arose and smacked her upon her head, saying: 'Where, now, is thy prophecy!' That is what is written: And his sister stood afar off to know what would be done to him — what would be the fate of her prophecy.

In the midrash, what do the Rabbis add with regard to Miriam?

Whom is she really worried about?

(3) Prepare a skit on one or both of these passages.

Group B

(1) שמות פרק א

(טו) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְּרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: (טז) וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת הָעָבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל הָאָבְנִים אִם בֵּן הוּא וַהַמִּתֶּן אֹתוֹ וְאָם בַּת הִיא וְחָיָה: (יז)

וַתִּירֶאוֹף הַמְיַלְּדֹת אֶת הָאֱלֹהִים וְלֹא עֲשׁוּ בַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרִים וַתְּחַיֶּיוֹף אֶת הַיְּלְדִים: (יט)

וַתִּאמֵרְן הַמְיַלְדֹת אֶל פַּרְעה בִּי לֹא כַנְשִׁים הַמִּצְרִית הָעבְרִיּת בִּי חְיוֹת הַנְּה בְּטֶרם הָבוֹא אֲלֵהֶן

הַמְיַלֶּדֶת וְיָלְדוּ: (כ) וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת וַיֵּעִשׁ לַהָם בָּתִּים:

אָת הַאֵּלֹהִים וַיַּעשׁ לַהָם בָּתִּים:

Shmot—Chapter 1

15. And the king of Egypt spoke to the Hebrew midwives, and the name of one was Shiphrah, and the name of the other Puah; 16. And he said, When you do the office of a midwife to the Hebrew women, and see them upon the stools; if it is a son, then you shall kill him; but if it is a daughter, then she shall live. 17. But the midwives feared God, and did not as the king of Egypt commanded them, but saved the male children alive. 18. And the king of Egypt called for the midwives, and said to them, Why have you done this thing, and have saved the male children alive? 19. And the midwives said to Pharaoh, Because the Hebrew women are not as the Egyptian women; for they are lively, and deliver before the midwives come to them. 20. Therefore God dealt well with the midwives; and the people multiplied, and became very mighty. 21. And it came to pass, because the midwives feared God, that he made them houses.

What can you learn about the personalities of the midwives from these verses?

What causes them to do what they do?

Group B

(2) שמות רבה (שנאן) פרשה א ד"ה א, יג וכשראה

ויאמר מלך מצרים למילדת [העברית] (/שמות/ א׳). מי הם?... ושמואל בר נחמן אמר: אשה ובתה – יוכבד ומרים. ולא היו למרים אלא חמש שנים, היה אהרן גדול ממשה שלוש שנים. אמר ר"ש בז גמליאל: הולכת היתה עם יוכבד אמה ועושה צרכיה והיתה מזרזת... ...דבר אחר: פועה – שהופיעה פנים כנגד פרעה וזקפה חוממה בו. אמרה לו: אוי לאותו האיש כשיבא האלהים לתבוע ממנו וליפרע ממנו! מיד נתמלא עליה חמה להורגה. שפרה – שהיתה משפרת על דברי בתה ומפייסת על ידיה. אמרה לו: על זו אתה משגיח? תינוקת היא ואינה יודעת כלום.

Midrash Rabbah – Shmot I:13

AND THE KING OF EGYPT SPOKE TO THE HEBREW MIDWIVES (I, 15)- Who were these midwives? ...R. Samuel b. Nahman said: It was a woman and her daughter, namely Yocheved and Miriam. Miriam was then only five years old, for Aaron was the senior of Moses by three years. The Sages said that she used to accompany her mother Yocheved, attending to all her wants, and she was very zealous... Another explanation of Puah: - she lifted up her face against Pharaoh and turned up her nose against him, saying: 'Woe unto this man when God comes to exact His retribution.' Whereupon Pharaoh became so angry that he sought to slay her. Shiphrah- because she smoothed over (meshapereth) her daughter's words and pacified [the king] for her. She said to him, "You pay attention to her. She's just a little girl and knows nothing."

According to the midrash, who are the midwives?

What did you learn about Miriam's personality from this passage?

(3) תלמוד בבלי מסכת סומה דף יא עמוד ב ויהי כי יראו המילדות את האלהים ויעש להם בתים – רב ושמואל, חד אמר: בתי כהונה ולויה, וחד אמר: בתי מלכות. מאן דאמר בתי כהונה ולויה, אהרן ומשה; ומ"ד בתי מלכות, דוד נמי ממרים קאתי..

Talmud Bavli—Tractate Sotah 11b.

"And it came to pass, because the midwives feared God, that He made them houses" (Shmot 1:21). Rab and Samuel; one said they are the priestly and Levitical houses, and the other said they are the royal houses. One who says they are the priestly and Levitical houses: Aaron and Moses; and one who says they are the royal houses; for also David descended from Miriam...

What reward do the midwives receive according to the Torah (Section 1) How does the Talmud explain the expression "houses"?

PREPARE A SKIT ON THIS SECTION

Group C

(1) שמות פרק ב

(א) וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַח אֶת בַּת לֵוִי: (ב) וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶּד בֵּן וַתַּרֶא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלשָׁה יְרָחִים: (ג) וְלֹא יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַח לוֹ תַּבַת גּמֶא וַתִּחְמְרָה בַחֵמְר וּבַוָּפֶת וַתְּשֶׁם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וַתְּשֶׁם בַּפּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר:

(ד) וַתַּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵּרְחֹק לְדֵצְה מֵה יֵּעָשֶׂה לוֹ: (ה) וַתֵּרֶד בַּת פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל הַיְאֹר וְתַּעֶּר הַבְּרֹת עַל יַד הַיְּאֹר וַתֵּרָא אֶת הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַפּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אָמֶרְה וַנִּעְרֹה הַאָּלֶדְ וְהְנֵּה נַעַר בַּכֶה וַתַּחְמֹל עָלְיו וַתֹּאמֶר מִיִּלְדֵי וְהִנֵּה נַעַר בַּכֶה וַתַּחְמֹל עָלְיו וַתֹּאמֶר מִיִּלְדֵי הָעִבְּרִים זֶה: (ז) וַתִּאמֶר אֲמֶר אֲחֹתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְקְרֵאתִי לְדְּ אִשְּׁה מֵינֶקֶת מִן הַעִּבְּרִים זֶה: (ז) וַתִּאמֶר אֲחַתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְאָר הַיִּלֵּר. מִן הַנְּבְרִים זֶה: (ז) וַתִּאמֶר אֲחִתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְאָר. הַיָּלֵר:

Shmot Chapter 2

1. And there went a man of the house of Levi, and took for his wife a daughter of Levi. 2. And the woman conceived, and bore a son; and when she saw that he was a handsome child, she hid him three months. 3. And when she could not longer hide him, she took for him an ark made of reeds, and daubed it with slime and with pitch, and put the child in it; and she laid it in the rushes by the river's brink. 4. And his sister stood far away, to see what would be done to him. 5. And the daughter of Pharaoh came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the river's side; and when she saw the ark among the reeds, she sent her maid to fetch it. 6. And when she had opened it, she saw the child; and, behold, the baby wept. And she had compassion on him, and said, This is one of the Hebrews' children. 7. Then said his sister to Pharaoh's daughter, Shall I go and call for you a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for you?

Miriam

Group C

(2) תלמוד בבלי מסכת סומה דף יב עמוד א

וילך איש מבית לוי – להיכן הלך? אמר רב יהודה בר זבינא: שהלך בעצת בתו. תנא:
עמרם גדול הדור היה, כיון שראה שאמר פרעה הרשע כל הבן הילוד היאורה
תשליכוהו, אמר: לשוא אנו עמלין! עמד וגירש את אשתו, עמדו כולן וגירשו את
נשותיהן. אמרה לו בתו: אבא, קשה גזירתך יותר משל פרעה, שפרעה לא גזר אלא על
הזכרים, ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות! פרעה לא גזר אלא בעוה"ז, ואתה
בעוה"ז ולעוה"ב! פרעה הרשע, ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת, אתה צדיק
בודאי שגזירתך מתקיימת, שנאמר: (איוב כב) ותגזר אומר ויקם לך! עמד והחזיר את
אשתו, עמדו כולן והחזירו את נשותיהן.

Talmud Bavli - Tractate Sotah 12a

"And there went a man of the house of Levi..." (Shmot 2:1) Where did he go? R. Judah b. Zebina said that he went in the counsel of his daughter. A Tanna taught: Amram was the greatest man of his generation; when he saw that the wicked Pharaoh had decreed 'Every son that is born ye shall cast into the river', he said: In vain do we labour. He arose and divorced his wife. All [the Israelites] thereupon arose and divorced their wives. His daughter said to him, 'Father, thy decree is more severe than Pharaoh's; because Pharaoh decreed only against the males whereas thou hast decreed against the males and females. Pharaoh only decreed concerning this world whereas thou hast decreed concerning this world and the World to Come. In the case of the wicked Pharaoh there is a doubt whether his decree will be fulfilled or not, whereas in thy case, thou art righteous, it is certain that thy decree will be fulfilled, as it is said: "Thou shalt also decree a thing, and it shall be established unto thee!" (Job 22:28). He arose and took his wife back; and they all arose and took their wives back.

What difficulty in the verse is the Talmud addressing?

How does the Talmud answer the difficulty?

What can you learn about Miriam from the Talmud?

(3) PREPARE A SKIT ON THIS SECTION

Group D

(1)שמות פרק טו

(כ) וַתִּקַח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָה וַתֵּצֶאוְ כָל הַנְּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּיָדָה וַתִּצֶאוֹ כָל הַנְּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּיָם שִׁירוּ לַה' כִּי גְאה גָּאָה אַחֲרֶיהָ בְּיָם: סּוּס וִרֹכָבוֹ רָמָה בַיָּם: ס

Shmot Chapter 15

20. And Miriam the prophetess, the sister of Aaron, took a tambourine in her hand; and all the women went out after her with tambourines, dancing. 21. And Miriam answered them, Sing to the Lord, for he has triumphed gloriously; the horse and his rider has he thrown into the sea.

(2) רש"י שמות פרק טו

(כ) ותקח מרים הנכיאה – היכן נתנבאה כשהיתה אחות אהרן, קודם שנולד משה, אמרה עתידה אמי שתלד בן וכו' (שיושיע את ישראל), כדאיתא בסוטה (דף יג א). דבר אחר אחות אהרן לפי שמסר נפשו עליה כשנצטרעה, נקראת על שמו:

את התף – כלי של מיני זמר:

בתפים ובמחלת – מובטחות היו לדקניות שבדור שהקדוש ברוך הוא עושה להם נסים והוליאו תופים ממלרים:

(כא) ותען להם מרים – משה אמר שירה לאנשים, הוא אומר והם עונין אחריו, ומרים אמרה שירה לנשים (מכילתא):

Rashi on Shmot 15:20

- 20. **Miriam, the prophetess, Aaron's sister, took** When did she prophesy? When she was [known only as] "Aaron's sister," before Moses was born, she said, "My mother is destined to bear a son" [who will save Israel], as is found in Sotah 12b, 13a). Another explanation: [It is written] Aaron's sister since he [Aaron] risked his life for her when she was afflicted with zara'ath; [thus] she is called by his name (Mechilta).
- -a tambourine Heb. חתף, a type of musical instrument.
- **-with tambourines and with dances** The righteous women of that generation were [so] certain that the Holy One, blessed be He, would perform miracles for them, they took tambourines out of Egypt.-[from Mechilta]
- 21. **And Miriam answered them** Moshe led the men in song and they answered him, and Miriam led the women in song.

MATAN IM

<u>Miriam</u>

Group D

What difficulties in the verse is Rashi addressing?

How is Miriam's prophesy expressed?

What does Rashi teach us about all the women of that generation?

(3) PREPARE A SKIT ON THIS SECTION

<u>Miriam</u>

Group E

(1)ספר במדבר פרק יב

(א) וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמשֶׁה עֵל אֹדוֹת הָאִשָּה הַכָּשִׁית אֲשֶׁר לָקָח כִּי אִשְּׁה כַשִּׁית לָקָח: (ב) וַיֹּאמָרוּ הַרָק אַךְ בִּמשֵׁה דְּבֵּר ה' הַלֹא גַּם בָּנוּ דְבֵּר וַיִּשְׁמַע ה':

Bemidbar Chapter 12

1. And Miriam and Aaron spoke against Moses because of the Kushite woman whom he had married; for he had married a Kushite woman.2. And they said, Has the Lord indeed spoken only by Moses? has he not spoken also by us? And the Lord heard it.

What was Miriam's sin?

(2) מדרש תנחומא (ורשא) פרשת צו סימן יג ד״ה (יג) זאת תורת

ולמה אמר תחלה מרים ואח"כ אהרן אלא שהיא פתחה בדבר תחלה, ולפיכך הקדימה הכתוב... ומנין היתה יודעת מרים שפירש משה מן האשה, רבי נתן אומר מרים היתה בצד צפורה כשאמרו למשה אלדד ומידד מתנבאים במחנה וכיון ששמעה צפורה אמרה או להם לנשותיהם של אלו... הן נזקקין לנבואה שיהו פורשין מנשותיהם כמו שפירש בעלי הימני, ומשם ידעה מרים והגידה לאהרן ומה מרים שלא נתכוונה לגנותו של משה נענשה ק"ו למספר בגנותו של חבירו ובלשון הרע ...

Midrash Tanhuma (Warsaw)--Parashat Tzav

"And Miriam and Aaron spoke against Moses"--She started the conversation. On this account the text mentions her first. How did Miriam know that Moses had separated himself from his wife? R. Nathan answered: Miriam was with Zipporah when it was told to Moses, "Eldad and Medad are prophesying in the camp" (Bemidbar 11:27). When Zipporah heard this, she exclaimed, 'Woe to the wives of these if they have anything to do with prophecy, for they will separate from their wives just as my husband has separated from me!' It was from this that Miriam learnt about it, and she told it to Aaron. Now if Miriam who had no intention of disparaging him was punished thus severely, all the more so he who deliberately speaks disparagingly of his fellow!"

What did Miriam talk about, according to the Midrash?

Is there a connection between what Miriam said here and the story/midrash you read in Shmot, chapter 2?

Why is Miriam's name mentioned first and not Aharon's?

What do you learn about the prohibition of gossip here?

Miriam

Group E

(3) תלמוד בבלי מסכת סומה דף מ עמוד ב

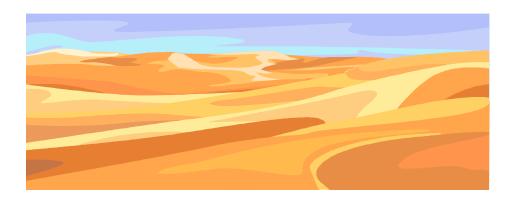
וכן לענין המובה, מרים המתינה למשה שעה אחת, שנאמר: (שמות ב) ותתצב אחותו מרחוק, לפיכך נתעכבו לה ישראל ז' ימים במדבר, שנאמר: (במדבר יב) והעם לא נסע עד האסף מרים.

Talmud Bavli -- Tractate Sotah 9b

IT IS THE SAME IN CONNECTION WITH THE GOOD. MIRIAM etc. This is like [the other cases mentioned]. There she waited a short while [for Moses], "And his sister stood afar off" (Shemot 2:4)-- here [the Israelites waited for her] seven days."...and the people journeyed not till Miriam was brought in again" (Bemidbar 12:15).

Why did the nation wait for Miriam?

(4) PREPARE A SKIT ON THIS SECTION

Miriam

1. שמות פרק ב

(א) וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֶּית לֵוִי וַיִּקָּח אֶת בָּת לֵוִי: (ב) וַתַּהַר הָאִשְׁה וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשְׁה יֻרְחִים: (ג) וְלֹא יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַח לוֹ תַּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמְר וּבַּוָפֶת וַתְּשֶׁם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וַתְּשֶׁם בַּפּוּף עַל שְׁפַת הַיְאֹר: (ד) וַתִּתַצֵּב אֲחֹתוֹ מֵרְחֹק לְדֵעָה מֵה יֵּעֶשֶׂה לוֹ: (ה) וַתַּרֶד בַּת פַּרְעה לְרְחֹץ עֵל הַיְּאָר וְנַעֲרֹתֵיהָ הַלְּכֹת עֵל יַד הַיְאֹר וַתֵּרָא אֶת הַתֵּבָה בְּתוֹדְ הַפּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמֶתְה וַתִּקְּחָה; (ו) וַתִּפְתַח וַתִּרְאָהוֹ אֶת הַיֵּלֶדְי הָעִבְרִים זֶה: (ז) וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל בַּת פַּרְעה הַאֵּלֵדְ וְכְּרָאתִי לְדְּ וְהָנֵבְתִים זְה: מִינָקת מִן הַעְבָּרִית וְתִינִק לַךְּ אֶת הַיֵּלְד:

1. Shmot Chapter 2

1. And there went a man of the house of Levi, and took for his wife a daughter of Levi. 2. And the woman conceived, and bore a son; and when she saw that he was a handsome child, she hid him three months. 3. And when she could not longer hide him, she took for him an ark made of reeds, and daubed it with slime and with pitch, and put the child in it; and she laid it in the rushes by the river's brink. 4. And his sister stood far away, to see what would be done to him. 5. And the daughter of Pharaoh came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the river's side; and when she saw the ark among the reeds, she sent her maid to fetch it. 6. And when she had opened it, she saw the child; and, behold, the baby wept. And she had compassion on him, and said, This is one of the Hebrews' children. 7. Then said his sister to Pharaoh's daughter, Shall I go and call for you a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for you?

2. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יב עמוד ב דף יג עמוד א

אמר רב נחמן אמר רב: מלמד, שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל; וכיון שנולד משה, נתמלא כל הבית כולה אור, עמד אביה ונשקה על ראשה, אמר לה: בתי, נתקיימה נבואתיך! וכיון שהטילוהו ליאור, עמד אביה וטפחה על ראשה, אמר לה: בתי, היכן נבואתיך! והיינו דכתיב: (שמות ב) ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו, לידע מה יהא בסוף נבואתה.

2. Talmud Bayli-Tractate Sotah 12b-13a

R. Nahman said in the name of Rav: It teaches that she prophesied while she yet was the sister of Aaron only [i.e. before Moses' birth], and said: 'My mother will bear a son who will be the saviour of Israel'. When Moses was born, the whole house was filled with light; and her father arose and kissed her upon her head, saying 'My daughter, thy prophecy has been fulfilled'; but when they cast him into the river, her father arose and smacked her upon her head, saying: 'Where, now, is thy prophecy!' That is what is written: And his sister stood afar off to know what would be done to him — what would be the fate of her prophecy.

כל הזכויות שמורות@All Rights Reserved

3. שמות פרק א

(טו) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרִים לַמְיִלְּדֹת הָעִבְרִיּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאֵחַת שִׁפְּרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: (טז) וַיֹּאמֶר בְּיֵלֶּדְכֶן אֶת הַעְבְרִיּוֹת וּרָאִיתֶן עֵל הָאָבְנָיִם אִם בֵּן הוּא וַהֲמָתֶן אֹתוֹ וְאָם בַּת הִיא וְחָיָה: (יז) וַתִּירֶאוֹף הַמְיַלְדֹת אֶת הָאֶלְהִים וְלֹא עֲשׁוּ בַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרִים וַתְּחַיֶּיוֹף אֶת הַיְלְדִים: (יח) וַיִּקְרָא מֶלֶךְ מִצְרִים לַמְיַלְדֹת לֵי בְנָשִׁים וַיֹּאמֶר לָהֶן מֲשִׁיתֶן הַדְּבָר הַזֶּה וַתְּחַיִּיוֹף אֶת הַיְלְדִים: (יט) וַתֹּאמֵרְן כְּ הְמִיַלְדֹת אֶל בַּּרְעֹה בִּי לֹא בַנְשִׁים הַמִּצְרִית הָעָברית בִּי חָיוֹת הַנְּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא אֲלֵהֶן הַמְיֵלֶּדֶת וְיָלְדוֹ: (כ) וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת וַיֶּרב הָעָם וַיֵּעֵצְמוּ מְאֹר. (כא) וַיִּהִי בִּי יַרְאוּ הַמְיַלְדֹת אֶת הָאֵלֹהִים וַיָּעֲשׁ לְהֵם בִּתִּים:

(3) Shmot Chapter 1

15. And the king of Egypt spoke to the Hebrew midwives, and the name of one was Shiphrah, and the name of the other Puah; 16. And he said, When you do the office of a midwife to the Hebrew women, and see them upon the stools; if it is a son, then you shall kill him; but if it is a daughter, then she shall live. 17. But the midwives feared God, and did not as the king of Egypt commanded them, but saved the male children alive. 18. And the king of Egypt called for the midwives, and said to them, Why have you done this thing, and have saved the male children alive? 19. And the midwives said to Pharaoh, Because the Hebrew women are not as the Egyptian women; for they are lively, and deliver before the midwives come to them. 20. Therefore God dealt well with the midwives; and the people multiplied, and became very mighty. 21. And it came to pass, because the midwives feared God, that he made them houses.

<u>4. שמות רבה (שנאן) פרשה א ד"ה א, יג וכשראה</u>

ויאמר מלך מצרים למילדת [העברית] (/שמות/ אי). מי הם?... ושמואל בר נחמן אמר: אשה ובתה - יוכבד ומרים. ולא היו למרים אלא חמש שנים, היה אהרן גדול ממשה שלוש שנים. אמר רייש בן גמליאל: הולכת היתה עם יוכבד אמה ועושה צרכיה והיתה מזרזת...
...דבר אחר: פועה - שהופיעה פנים כנגד פרעה וזקפה חוטמה בו. אמרה לו: אוי לאותו האיש כשיבא האלהים לתבוע ממנו וליפרע ממנו! מיד נתמלא עליה חמה להורגה. שפרה - שהיתה משפרת על דברי בתה ומפייסת על ידיה. אמרה לו: על זו אתה משגיח! תינוקת היא ואינה יודעת כלום.

4. Midrash Rabbah - Shmot I:13

AND THE KING OF EGYPT SPOKE TO THE HEBREW MIDWIVES (I, 15)- Who were these midwives? ... R. Samuel b. Nahman said: It was a woman and her daughter, namely Yocheved and Miriam. Miriam was then only five years old, for Aaron was the senior of Moses by three years. The Sages said that she used to accompany her mother Yocheved, attending to all her wants, and she was very zealous... Another explanation of Puah: - she lifted up her face against Pharaoh and turned up her nose against him, saying: 'Woe unto this man when God comes to exact His retribution.' Whereupon Pharaoh became so angry that he sought to slay her. Shiphrahbecause she smoothed over (meshapereth) her daughter's words and pacified [the king] for her. She said to him, "You pay attention to her. She's just a little girl and knows nothing."

Miriam

5. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יא עמוד ב

ויהי כי יראו המילדות את האלהים ויעש להם בתים - רב ושמואל, חד אמר: בתי כהונה ולויה, וחד אמר: בתי מלכות. מייד בתי כהונה ולויה, אהרן ומשה ; ומייד בתי מלכות, דוד נמי ממרים קאתי...

5. Talmud Bavli—Tractate Sotah 11b.

"And it came to pass, because the midwives feared God, that He made them houses" (Ex. 1:21). Rab and Samuel [differ in their interpretation]; one said they are the priestly and Levitical houses, and the other said they are the royal houses. One who says they are the priestly and Levitical houses: Aaron and Moses; and one who says they are the royal houses: for also David descended from Miriam...

6. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יב עמוד א

וילך איש מבית לוי - להיכן הלך? אמר רב יהודה בר זבינא: שהלך בעצת בתו. תנא: עמרם גדול הדור היה, כיון שראה שאמר פרעה הרשע כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, אמר: לשוא אנו עמלין! עמד וגירש את אשתו, עמדו כולן וגירשו את נשותיהן. אמרה לו בתו: אבא, קשה גזירתך יותר משל פרעה, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים, ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות! פרעה לא גזר אלא בעוה"ז, ואתה בעוה"ז ולעוה"ב! פרעה הרשע, ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת, אתה צדיק בודאי שגזירתך מתקיימת, שנאמר: (איוב כב) ותגזר אומר ויקם לך! עמד והחזיר את אשתו, עמדו כולן והחזירו את נשותיהן.

6. Talmud Bavli - Tractate Sotah 12a

"And there went a man of the house of Levi..." (Ex. 2:1) Where did he go? R. Judah b. Zebina said that he went in the counsel of his daughter. A Tanna taught: Amram was the greatest man of his generation; when he saw that the wicked Pharaoh had decreed 'Every son that is born ye shall cast into the river', he said: In vain do we labour. He arose and divorced his wife. All [the Israelites] thereupon arose and divorced their wives. His daughter said to him, 'Father, thy decree is more severe than Pharaoh's; because Pharaoh decreed only against the males whereas thou hast decreed against the males and females. Pharaoh only decreed concerning this world whereas thou hast decreed concerning this world and the World to Come. In the case of the wicked Pharaoh there is a doubt whether his decree will be fulfilled or not, whereas in thy case, thou art righteous, it is certain that thy decree will be fulfilled, as it is said: "Thou shalt also decree a thing, and it shall be established unto thee!" (Job 22:28). He arose and took his wife back; and they all arose and took their wives back.

.7 שמות פרק טו

(כ) וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהָרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָה וַתֵּצֶאוֹ ֶ כָל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתַפִּים וּבִמְחלֹת: (כא) וַתַּעַן לָהֶם מָרִיָם שִׁירוּ לָה' כִּי גַאה גַּאָה סוּס וְרֹכָבוֹ רַמָה בַיָּם:

7. Shmot Chapter 15

20. And Miriam the prophetess, the sister of Aaron, took a tambourine in her hand; and all the women went out after her with tambourines, dancing. 21. And Miriam answered them, Sing to the Lord, for he has triumphed gloriously; the horse and his rider has he thrown into the sea.

8. רש"י שמות פרק טו

(כ) **ותקח מרים הנביאה** – היכן נתנבאה כשהיתה אחות אהרן, קודם שנולד משה, אמרה עתידה אמי שתלד בן וכו', כדאיתא בסוטה (דף יג א). דבר אחר אחות אהרן לפי שמסר נפשו עליה כשנצטרעה, נקראת על שמו:

את התף – כלי של מיני זמר:

בתפים ובמחלת – מובטחות היו לדקניות שבדור שהקדוש ברוך הוא עושה להם נסים והוליאו חופים מחלרים:

(כא) **ותען להם מרים** – משה אמר שירה לאנשים, הוא אומר והם עונין אחריו, ומרים אמרה שירה לגשים:

8. Rashi on Shmot 15:20

- 20 Miriam, the prophetess, Aaron's sister, took When did she prophesy? When she was [known only as] "Aaron's sister," before Moses was born, she said, "My mother is destined to bear a son" [who will save Israel], as is found in Sotah 12b, 13a). Another explanation: [It is written] Aaron's sister since he [Aaron] risked his life for her when she was afflicted with zara'ath; [thus] she is called by his name (Mechilta).
- -a tambourine Heb. התף, a type of musical instrument.
- **-with tambourines and with dances** The righteous women of that generation were [so] certain that the Holy One, blessed be He, would perform miracles for them, they took tambourines out of Egypt.-[from Mechilta]
- 21. **And Miriam answered them** Moshe led the men in song and they answered him, and Miriam led the women in song.

9. במדבר פרק יב

(א) וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהָרֹן בְּמֹשֶׁה עַל אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לְקָח כִּי אִשְּׁה כַשִּׁית לְקָח: (ב) וַיֹּאמָרוּ הַרָק אַךְּ בִּמֹשֵׁה דְּבֵּר ה' הַלֹּא גַּם בָּנוּ דְבֵּר וַיִּשְׁמַע ה':

9. Bemidbar Chapter 12

1. And Miriam and Aaron spoke against Moses because of the Kushite woman whom he had married; for he had married a Kushite woman.2. And they said, Has the Lord indeed spoken only by Moses? Has he not spoken also by us? And the Lord heard it.

Miriam

10. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת צו סימן יג ד"ה (יג) זאת תורת

ולמה אמר תחלה מרים ואח״כ אהרן אלא שהיא פתחה בדבר תחלה, ולפיכך הקדימה הכתוב..
ומנין היתה יודעת מרים שפירש משה מן האשה, רבי נתן אומר מרים היתה בצד צפורה
כשאמרו למשה אלדד ומידד מתנבאים במחנה וכיון ששמעה צפורה אמרה או להם לנשותיהם
של אלו... הן נזקקין לנבואה שיהו פורשין מנשותיהם כמו שפירש בעלי הימני, ומשם ידעה
מרים והגידה לאהרן ומה מרים שלא נתכוונה לגנותו של משה נענשה ק״ו למספר בגנותו של
חבירו ובלשון הרע

10. Midrash Tanhuma --Parashat Tzav (13)

"And Miriam and Aaron spoke against Moses"--She started the conversation. On this account the text mentions her first. How did Miriam know that Moses had separated himself from his wife? R. Nathan answered: Miriam was with Zipporah when it was told to Moses, "Eldad and Medad are prophesying in the camp" (Bemidbar 11:27). When Zipporah heard this, she exclaimed, 'Woe to the wives of these if they have anything to do with prophecy, for they will separate from their wives just as my husband has separated from me! It was from this that Miriam learnt about it, and she told it to Aaron. Now if Miriam who had no intention of disparaging him was punished thus severely, all the more so he who deliberately speaks disparagingly of his fellow!"

11. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף ט עמוד ב

וכן לענין הטובה, מרים המתינה למשה שעה אחת, שנאמר: יי(שמות ב) ותתצב אחותו מרחוקיי, לפיכך נתעכבו לה ישראל זי ימים במדבר, שנאמר: יי(במדבר יב) והעם לא נסע עד האסף מריםיי.

11. Talmud Bavli--Tractate Sotah 9b

IT IS THE SAME IN CONNECTION WITH THE GOOD. MIRIAM etc. This is like [the other cases mentioned]. There she waited a short while [for Moses], "And his sister stood afar off" (Shmot 2:4)-- here [the Israelites waited for her] seven days."...and the people journeyed not till Miriam was brought in again" (Bemidbar 12:15).

<u>12א. תרגום יונתן על מיכה פרק ו</u>

(ד)... ושלחית קדמך תלתא נביין <u>משה</u> לאלפא מסירת דינין <u>אהרן</u> לכפרא על עמא ומרים לאוראה לנשיא:

12. מיכה פרק ו

ַרִים יִּמֶבֶּית עֲבָדִים אֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית עֲבָדִים פִּי הָעֶלְתִיךְ מֵאֶרֶץ מְצְרַיִם וּמְבַּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךְ וָאֶשְׁלַח לְפָנֶיךְ אֶת משֶׁה אַהַרֹץ וּמִרְיָם:

- **12. Micha 6:4** "I brought you up from the land of Egypt, I redeemed you from the house of bondage, and I sent before you. Moses, Aaron, and Miriam."
- **12a.** Targum Yonatan on Micha 6:4 "...and I sent before you three prophets, Moses—to teach the law, Aharon—to atone for the nation, and Miriam—to teach the women.

13. דברים רבה (וילנא) פרשה ז ד"ה ח ויקרא משה

שנו חכמים הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים לימדונו רבותינו למה התקינו שלא יפחות משלשה פסוקים.. ד"א כנגד משה אהרן ומרים שניתנה תורה על ידיהן

13.Devarim Rabbah (Vilna) Parasha 7—VaYikra Moshe

The sages taught that one who reads the Torah must not read less than three verses. On what basis did our Rabbis establish this law? ...Comparable to Moshe, Aharon and Miriam through whom the Torah was given.